

ERDÉLYI SZEMLE

SZERKESZTŐ: S. NAGY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Calea Victoriei (Kossuth L.-utca) 20. sz.

AZ ERDÉLYI MAGYARSÁGHOZ!

Ezelőtt 73 évvel Deák Ferenc, a magyar haza bölcse intézett nyílt levelet a magyarsághoz: szellemi, erkölcsi, gazdasági eszméletetés céljából. Most, közel háromnegyed század múltán, szerény utódai a nagy magyarnak, mi küldjük szét hívó, bizakodó, munkátkináló szózatunkat Erdély magyarságához. Mi, az Erdélyi Szemle Körének alapító munkásai, akik örömmel állapítjuk meg, hogy a megújított Erdélyi Szemle, amely a maga kulturális, nemes tevékenységével egyre szélesebb és szélesebb területet ölel át, közel kétévtizedes munkásságának újabb fordulójához ért. A múlt évben megalakult és azóta sikerrel dolgozó Erdélyi Szemle irodalmi és baráti körét ugyanis a bennecsoportosulók szélesívű és rendre az egész erdélyi magyarságot átfogó egyesületté kívánják átalakítani úgy, hogy ez a kulturális hálózza be az erdélyi magyarság közművelődésének teljes területét.

Sokágú, céltudatos és hathatós erővel megindított kulturális munkát akarunk és fogunk kezdeményezni, amely figyelmét és érdeklődését kiterjeszti túl az irodalom és művészeteken az erdélyi magyar társadalom minden dolgozó rétegére, a közgazdasági életre, a várospolitikára, a népművelődésre s a kulturális-társadalmi tevékenység minden ágazatára. Ezt a feladatot az Erdélyi Szemle Körének különböző szakosztályainak, illetve azok keretén belül a megfelelő szükséges alosztályok megszervezésével és felépítésével kívánjuk végezni abban a formában és minden vonatkozásban úgy, hogy az erdélyi irodalmi, kulturális, tudományos, művészeti, társadalompolitikai és közgazdasági élet legjobbait és leghivatottabbait vonjuk bele a munkába. Ezek a szakosztályok megvitatják az erdélyi magyarság összes időszerű kérdéseit, tanfolyamokat rendeznek, irodalmi és egyéb ciklusokat, vitaelőadásokat, vándorestéket tartanak, foglalkoznak a falu-nevelés, könyvkiadás problémáival, közgazdasági organizációkat szerveznek: szóval minden olyan akciót végeznek, ami az erdélyi magyarság javát és előhaladását szolgálja.

És ennek a hatalmas feladatkörnek a centrumában az egység szent és tiszta gondolata áll. Mindenkit be kívánunk vonni ebbe a tevékenységbe, aki

szükségét érzi annak, hogy az erdélyi magyarság fájdalmasan elközömbösült, sajnálatosan kimerült, szellemileg és anyagilag a megengedhetően túl kifáradt, erkölcsi téren pedig meglazult faji és nemzeti öntudatát új célkitűzésekkel, új gondolatokkal, új életakarással és alkotásvágygal lelkesedésre lobbantsuk és friss, teremtő lendületre ébresszük. Új erdélyi magyar szellemiséget akarunk! Teljes belső, külső átriffrissülést. Rombolás helyett építést. Erkölcsi nihilizmus és hitetlenség helyett hitet. Pesszimizmus helyett optimizmust. Faji értékeink, nemzeti tradícióink őszinte megvallását s megalkuvások helyett önérzetes és a maga erejében bizakodó, egyenes gerincességét. Az erdélyi magyar szellemi-erkölcsi-gazdasági élet egységének megteremtését akarjuk, nagy nemzeti megújítást, ezért dolgozunk, ezért munkálkodunk. Hogy sarjadjon új élet a romokon, legyen irodalom, amely magyar, nemzeti és erkölcsi felfogásában tisztult, legyen művészet, amely a múlt nemes hagyományain épül fel, legyen tudomány, amely büszkén vállalja a maga heróikus úttöréseit, legyen közművelődés, amely igaz demokratikussággal öleli át a magyarság minden egyedét a kunyóktól a palotáig, legyen gazdasági fellendülés és élénkség. A magyar nemzeti szellemet akarjuk és ezért fogunk munkálkodni, minden széthúzás, pártoskodás, önösség és rejtett gondolat nélkül. Kiszabadulni a lélek fásult petyhüdségéből, a szellem minden sárba vonó rabságából, az ősi eszmék fehér, mocsoktalan zászlajával, az erdélyi nagyok: Misztótfalusi Kis Miklós, Körösi Csoma Sándor, Aranka György, Brassai Sámuel, a Bolyaiak, Döbrentei Gábor, br. Jósika Miklós, Kriza János, br. Kemény Zsigmond, Gyulai Pál, br. Wesselényi Miklós, Dózsa Dániel, Petelei István, Ady Endre és a többi gigantikus nagyság igaz, tisztult felfogású, önösséget nem ismerő, bensőségesen magyar és bensőségesen erdélyi szellemében.

Szeretettel kérünk, hívunk, várunk mindenkit ehhez a munkához, aki egy új, szebb, egységesebb és céltudatosabb magyar szellemiség kialakulását kívánja. És hisszük, hogy szavunk nem lesz kiáltó szó, hanem visszhangra, megértésre és szeretetre talál ezrek és tizezrek lelkében.

Kérjük lapunk minden régi előfizetőjét, hogy küldje be hátralékos előfizetési díját s bár egy új előfizetőt szerezzen. Kérjük törekvéseink minden barátját, hogy lépjen be körünk tagjai közé s szerezzen még egy új tagot.

Az Erdélyi Szemle alapítói, munkatársai és barátai:

L. Ady Mariska
Ács Ferenc
Bányai János
Bárd Oszkár
dr. Bartha Ignác
Báthori Ferenc
Boros Elek
Biás István
dr. Büchler Pál
dr. Csutak Mihály
Csutak Vilmos
Deák Ferenc

dr. Erszénes Samu
Farcádi Sándor
dr. Fejér Gerő
dr. Ferenczy Géza
Finta Gerő
W. Földes Anna
dr. Gaal Alajos
dr. Gál Kelemen
dr. Gergely Endre
Gulyás Károly
dr. Gyarmathy Béla
dr. György Lajos
Hadházy Sándor

dr. Hirschler József
Holló Ernő
Huzella Ödön
T. Imets Béla
dr. Incze Béla
dr. Jancsó Elemér
dr. Kecskeméthy I.
Kelemen Lajos
Kibédi Sándor
dr. Kiss Elek
Kosztolánszky István
dr. Kováts József
Krúszelyi Erzsébet

Lakatos István
ifj. Lőrinczy Dénes
Marton Lili
dr. Mező Ferenc
Nagy Elek
S. Nagy László
Nagy Sándor
Nyíró József
Olajos Domokos
dr. Páll György
Pálffy László
Pálfi Miklós
Princz János

Reményi József
Részegh Viktor
Salgó Olga
dr. Schmidt Béla
Serestély Béla
Shakirov Sebestyén
Szabó András
Szabó Béni
Szász István
Szász Endre
Szele Endre
Szentmártoni Kálmán
Szent-Iványi Sándor

Tamási György
Torday József
Tóthfalusi József
P. Trefán Leonárd
Tóth István
Ürmösi Károlyné
dr. Varga Béla
Walter Gyula
dr. Wass András
Zoltány Ferenc
Zatureczky Zs. László

Az Erdélyi Szemle munkatársainak és barátainak Magyar Irodalmi és Közművelődési Köre

tisztelettel kéri Önt, hogy lépjen be lapunk IRODALMI KÖRÉNEK tagjai közé s ezzel is segítse elő az erdélyi magyar irodalmi, tudományos, szépművészeti, közgazdasági és kulturális élet fejlődését.

Arra való tekintettel, hogy mindenki hozzájárulhasson ehhez a munkához és részt vehessen annak építésében, a következő fizetési módokat léptettük életbe:

Papok, tanítók, kistisztviselők, kiskereskedők, kisiparosok részére:

akik évi 200 lejt vagy havi 20 lejt fizetnek, kapják a lapot;

akik évi 300 lejt vagy havi 30 lejt fizetnek kapják a lapot és évente 1 amatőr vagy 2 füzött könyvet,

Magánosok részére:

akik évi 400 lejt vagy havi 40 lejt fizetnek, kapják a lapot és évente 2 amatőr vagy 4 füzött könyvet,

akik évi 500 lejt vagy havi 50 lejt fizetnek, kapják a lapot és évente 2 amatőr vagy 4 füzött könyvet, pártolótagsági oklevelet és évente egy művészi rajzot;

akik évi 1000 lejt vagy havi 100 lejt fizetnek, kapják a lapot, 4 amatőr könyvet, alapítótagsági oklevelet és 1 vagy 2 művészi rajzot.

Kereskedelmi, ipari, pénzügyi vállalatok vagy azok tulajdonosai részére:

akik évi 1000 lejt vagy havi 100 lejt fizetnek, kapják a lapot, 4 könyvet, alapító oklevelet, egy-két művészi rajzot vagy minden számban egy kocka állandó hirdetést;

akik évi 2000 lejt vagy havi 200 lejt fizetnek, kapják a lapot, a könyveket amatőr kladásban, alapító oklevelet, 1–2 művészi rajzot s minden számban két kocka állandó hirdetést.

Mindazok, akik 3000 lejt vagy ennél nagyobb összeget fizetnek, ennek arányában minden számban még egy kocka hirdetést kapnak. — Az évi díjak a díj minőségének megfelelően fizethetők félévi vagy negyedévi arányos részletekben is.

Aláírási-ív

Név — Foglalkozás	Lakhely — Pontos cím	Melyik csoportba lép be?	Mennyit fizetett aláíráskor?	Hogyan és mikor fizeti a többit?
BCU Cluj / Central University Library Cluj				

Kérjük körünk minden barátját, hogy bár egy új előfizető tagot szerezzen!

Kérjük mindazokat, akik már hosszabb idő óta nem küldték be előfizetésüket, hogy az egyes számokhoz mellékelte postalványokon vagy külön utalványokon előfizetési díjaikat annál is inkább szíveskedjenek beküldeni, mert lapunkat nem érdekcsoportok, hanem előfizetőink tartják fenn. Annak zavartalan és rendes megjelenése tehát csak az előfizetési díjak beküldésétől függ.

Az új konverziós törvény végrehajtási utasítása magyar fordításban kapható dr. Mandel Fordító Irodában, Cluj, Memorandului 24. Ára 30, vidékre 40 lej.

Mindenemű fordítási munkát magyarról idegen nyelvekre és viszont olcsón, pontosan és megbízhatóan készít Mandel fordító iroda, Cluj, Str. Memorandului 24.

A francia nők

dívtos karcsúságának a titka a párisi **Jodilon golyócska** megakadályozza az elhízást, nagyobb adag soványodást idéz elő. Egy doboz ára 150 lei

Főlerakat Románia részére:

Dr. Biró gyógyszerár, Cluj-Kolozsvár Piața Unirii 4.

BELLE ZOLTÁN

fényképzési műtermében a legizlésebb és legművészetesebb kivitelben készülnek mindenemű fényképzési munkák.

CLUJ-KOLOZSVÁR, FÖTÉR 26. SZ.

„EMKE“ DROGERIA

CLUJ, PIAȚA UNIRII
(volt Mátyás király-tér)

Illatszerek, vegyszerek, toilette és fényképzési cikkek nagyraktára.

Grünwald és Steiner

női különlegességek áruháza

Cluj, Piața Unirii 12. szám.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Fötér)
Saját tőkái: 125,000.000 lei
FIÓKOK: Arad, Braşov, Oradea, Satu-Mare, Sibiu, Timişoara, Târgul-Mureş.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Nagy József étterme

Kittinő konyha!
Eredeti fajborok!
Társaságok részére külön terem

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 37
(volt Kossuth Lajos-utca)

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Apáca-utca 1. sz. alatt
Gőzfürdő a hét meghatározott napjain. Kádfürdő mindennap reggel 6 órától este 9 óráig.

A PARK-SZANATÓRIUM CLUJ-KOLOZSVÁR

IGAZGATÓ-FŐORVOS: DR. MÁTYÁS MÁTYÁS, volt e. m. tanár tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, a szanatórium nappali árait

lényegesen leszállította:

I. osztály külön szobával . . . . . 350 lei
II. osztály . . . . . 250 lei
III. osztály . . . . . 150 lei

napi ötszöri étkezéssel. Mérsékelt díjak: Electro, hydro, röntgen, rádium és mindenemű orvosi kezeléseknél. A vizgyógyintézet reggel 8-tól este 7-ig redukált díjak mellett állandóan nyitva. Gőz- és kádfürdő ára 30 lej, pedicur, massage 15 lej.

„Minerva“ Biztosító R.-T.

a romániai kisebbségek egyedüli biztosító intézete.
Alaptőke 10,000,000 lej. A társaságot a kisebbségi egyházak vezetői ellenőrzik s így a legnagyobb bizalommal fordulhat az intézethez minden biztosításával.

Központi iroda:
Cluj, Calea Regele Ferdinand 37.

Kevés pénzért jó hust és hentesdrut

TÖRÖK ÁRPÁD

mészárosnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 104. Telefonszám 565. szerezhet be.

A ruha színe és tisztasága a test legjobb kurája, mindezt a

„CRISTAL” festő, vegyeltisztító és gőzmosó gyárban megtalálja Cluj. — Cégtulajdonos: **TÓTH**